

From: Lučka Böhm
Sent: Sunday, November 26, 2023 12:06 PM
To: gp.mddsz@gov.si
Subject: Svet MDDSZ za varnost in zdravje pri delu

Za: MDDSZ

V skladu s sklepom s 16. seje Sveta MDDSZ za varnost in zdravje pri delu 15. 11. 2023 pošiljam predloge ZSSS za dopolnitev predloga Akcijskega načrta za izvajanje resolucije o nacionalnem programu varnosti in zdravja pri delu 2018-2027 v obdobju 2024-2027:

1.1.1.1. Med indikatorje spremljanja se naj doda: pobude za dopolnitev predpisov na podlagi analize
1.1.1.2. Med indikatorje spremljanja se naj doda: pobude za dopolnitev predpisov na podlagi analize

1.1.8.1. Načrtuje se naj dodajanje novih OiRA orodij v skladu z aktualno problematiko (npr. kakršna je bila pandemija...)

Med indikatorje spremljanja se naj doda: število ocen tveganja na podlagi OiRA orodij (po podatkih EU OSHA jih je v 2023 več kot 660)

1.1.10. Poleg priznanja Dobra praksa se naj doda tudi nagrade in priznanja Avgusta Kuharja, ki jih od leta 1997 podeljuje Fundacija Avgusta Kuharja. V letu 2023 niso podeljene zaradi odločitve Zveze društev varnostnih inženirjev, da bodo poslej podelitve na dve leti – na bienalnih sejmih Varnosti in zdravja pri delu v organizaciji ZDVZ.

Podeljuje se:

- nagrade AK za izjemni dosežek v stroki VZD
 - nagrade AK za življenjsko delo
 - nagrade AK za najboljše magistrsko delo na študiju tehniške varnosti
- Priznanja AK za izjemno delo v društvih varnostnih inženirjev
Indikatorji spremljanja: število podeljenih nagrad in priznanj

1.2.5.1. Med indikatorje spremljanja se naj doda: pobude za dopolnitev predpisov na podlagi analize

1.3. Pripravi se naj načrt vzpostavitve mreže doktrinarnih inštitucij na različnih strokovnih področjih, kakršna je npr. na področju medicine dela KIMPDŠ. Pogoj za podelitev statusa naj bo znanstveno-raziskovalna dejavnost in objave v mednarodnih znanstvenih revijah. Zagotovi se naj proračunska sredstva za zakup potrebnega števila delovnih ur kadrov doktrinarnih inštitucij za nudenje doktrinarnih storitev (npr. nevarne kemikalije, sevanja, ergonomija...).

Znanstveno raziskovalno delo mora biti objavljivo v mednarodnih revijah z Impact faktorjem. To je pogoj za izpolnjevanje habilitacijskih meril katerekoli univerze, tudi UL. Reference raziskovalcev so objavljene v javno dostopni bazi Sicris.

1.3.2.1.: Doda se naj indikator spremljanja »število zaposlenih v Sloveniji na 1 inšpektorja za delo, pristojnega za VZD«. Gre za indikator, ki ga priporoča ILO.

1.3.3.1. in 1.3.3.2. – Načrtuje se preizkuse zneske za usposabljanja inšpektorjev za delo - določi se naj letni znesek na posameznega inšpektorja za delo in njihovih pomočnikov, ki bo upošteval realne zneske za usposabljanja

1.3.5.1.1. Postaviti si je treba cilj po povečanju deleža internih strokovnih delavcev za varnost pri delu, saj je v Sloveniji glede na rezultate ESENER 2019 ta delež daleč najnižji v EU. Velja pa, da interne službe lahko zaradi stalne prisotnosti kvalitetnejše ocenijo tveganja in izvajanje ukrepov.

Indikator spremljanja: delež internih strokovnih služb/delavcev za varnost pri delu

1.3.6. V skladu z razpravo na 15. in 16. seji Sveta MDDSZ za VZD je potrebno načrtovati aktivnosti za ohranitev študija tehniške varnosti na KFFT. Vzpostavi se naj tudi sistem spremljanja potreb zasebnega in javnega sektorja za strokovne delavce za varnost in zdravje pri delu ter za to ustrezen indikator.

Indikatorji spremljanja:

- število vpisanih študentov ter število diplomantov in magistrstov tehniške varnosti
- indikator zadovoljevanja potreb gospodarstva po strokovnem kadru

1.3.7. in 1.3.8. MDDSZ naj na predlog Sveta MDDSZ za VZD vsako leto določi prioritete bazičnih in aplikativnih raziskav na področju VZD. Izvajalce teh raziskav se določi na podlagi natečaja razpisanih sredstev.

Indikatorji spremljanja:

- proračunska/javna sredstva, namenjena za izvajanje bazičnih in aplikativnih raziskav
- število izvedenih natečajev in
- število izvedenih raziskav

1.3.11. Digitalizacija IRSD:

Nabor podatkov za oddajanje letnih poročil za poročanje o VZD se naj pripravi tudi na podlagi mnenja Sveta MDDSZ za VZD.

Treba je tudi nasloviti problem, da se s prenehanjem delodajalca pravilom izgubijo podatki o izpostavljenosti zaposlenih VZD tveganjem. Zato je potrebno tovrstne podatke zbirati na nacionalni ravni in hraniti toliko časa, kot to določa ZVZD-1.

Aplikacija naj omogoča spremljanje vseh ključnih podatkov po delodajalcu, za kar bo verjetno potrebna dopolnitev ZVZD-1, da bo omogočeno zbiranje nekaterih osebnih in poslovnih podatkov (npr. kdo sta strokovni delavec za varstvo pri delu in izvajalec medicine dela, kdo so delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu, da se po avstrijskem zgledu vzpostavi njihov register kot podlaga za njihovo sistemsko usposabljanje za izvajanje predstavniške vloge, delavci, ki so izpostavljeni tveganjem, kjer je predpisana mejna vrednost izpostavljenosti, rezultati preventivnih zdravstvenih pregledov po delavcih... nezgode pri delu, poklicne bolezni...).

Indikatorji spremljanja:

- nabor spremljanih podatkov
- število delodajalcev, ki so oddali letno poročilo

2.1.2. Glede na to, da analiza izvajanja Pravilnika o poklicnih boleznih po 1. 5. 2023 kaže, da ljudje ne prepoznajo večine poklicnih boleznih in da strah zameriti se delodajalcu zmanjšuje število vlog za ugotovitev poklicne bolezni, je potrebno v obdobju do 2027 določiti obveznost izvajalca medicine dela, da je dolžan na podlagi rezultata preventivnega zdravstvenega pregleda skladno z doktrino te stroke prijaviti na KIMPDŠ sum poklicne bolezni. Če tega ne stori, naj bo sankcija odvzem dovoljenja za delo.

Prav tako je potrebno izvajati kampanjo za prepoznavanje najpogostejših vrst poklicnih boleznih.

Indikatorji spremljanja:

- dopolnitev pravilnika
- število vlog za ugotovitev poklicne bolezni
- število poklicnih boleznih, vključenih v kampanje ozaveščanja
- število pobud za dopolnitev seznama poklicnih boleznih

2.3.2. in 2.3.3.

Indikatorji spremljanja:

- podpisani sporazumi socialnih partnerjev na nacionalni ravni

- prenos na nacionalno raven sporazumov evropskih socialnih partnerjev

2.3.1.1. Opozarjam na digitalno orodje OPSA (glej na [tej povezavi](#)), ki ga je pripravil ZRC SAZU. Pri njegovem nastanku sta bila pripravljena dva doktorata znanosti, zato gre za vrhunsko znanstveno delo.

2.4. Pripravi se naj kampanja ozaveščanja o vzrokih mišično-kostnih obolenj na delovnem mestu in njihovo preprečevanje kot metoda za uveljavitev novega Pravilnika o mišično-kostnih obolenjih.
Indikator spremljanja: evalvacija kampanje

5.1.1.: Priprava in izvedba programov usposabljanja delodajalcev, delavcev in njihovih predstavnikov za socialni dialog na področju VZD v organizacijah

5.1.2. Sklepanje socialnih sporazumov na področjih, ki prispevajo k dvigu ravni VZD

6.1.1. Spremembe in dopolnitve predpisov:

ZVZD-1: dopolni se naj tako, da:

- določi zakonsko podlago za upravičeno zbiranje osebnih in poslovnih podatkov na področju VZD v okviru digitaliziranih letnih poročil delodajalcev (glej nalogo 1.3.11.) in katere osebne podatke sme izvedeti delodajalec, da bo lahko smiselno načrtoval preventivne ukrepe (npr. rezultati biomonitoringa).
- določiti je treba v 25. členu ZVZD-1, da je obvezen del gradbene dokumentacije tudi elaborat o predhodnem varstvu
- uvedba dovoljenj za pripravo strokovnih podlag za oceno tveganja in za usposabljanje delavcev za varno delo – letna poročila IRSD opozarjajo, da je največ kršitev pri izvajanju teh dveh strokovnih nalog.
- Sankcija, če je za delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu določena oseba, ki ni bila izvoljena v skladu s postopkom v ZSDU – ESENER kaže, da je takih 53,4 % - glej na [tej povezavi](#)
- Treba je določiti obvezen delež časa izvajalca medicine dela za ogled delovnih mest - analize kažejo, da izvajalci medicine dela v preveliki meri izvajajo ambulantne preglede in da omejujejo svojo vlogo pri pripravi ocene tveganja na določitev zdravstvenih omejitev za opravljanje dela. Določiti je tudi treba njihovo obveznost, da oceno tveganja dopolnijo z tveganjem za nastanek poklicnih bolezni

Sprejme se naj Pravilnik o pripravi ocene tveganja:

- Prepove se naj priprava ocene tveganja »na daljavo«
- Zahteva se naj, da izvajalec medicine dela pisno oceni tveganje za nastanek poklicnih bolezni, ki 20-krat pogosteje povzročajo smrt kot nezgode pri delu. Po trditvah KIMPDŠ praktično nobena slovenska ocena tveganja ne ocenjuje tveganja za nastanek poklicnih bolezni.

Dopolni se naj Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje VZD na delovnih mestih:

- Pravilnik naj povzame standarde, ki zagotavljajo temperaturno udobje na delovnih mestih v zaprtih prostorih
- Določiti je treba ukrepanje v času vročinskih valov na delovnih mestih na prostem (npr. po španskem zgledu prepovedi v primeru rdečega alarma Agencije RS za okolje – ARSO)
- Določiti je treba zaščito pred UV žarki na delovnem mestu – po raziskavi EU OSHA je to najpogostejši karcinogen na delovnem mestu

Pravilnik o izpostavljenosti biološkim dejavnikom: treba je vanj vnesti ukrepanje, kakršno se je razvilo v času pandemije COVID-19.

Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih:

- Treba ga je terminološko uskladiti z ZVZD-1
- Obveznost izvajalca medicine dela, da pisno obvesti KIMPDSŠ o sumu poklicne bolezni, odkritem na preventivnem zdravstvenem pregledu

Indikatorji spremljanja: dopolnitve predpisov

Lučka Böhm

samostojna svetovalka na področju zdravstva ter varnosti in zdravja pri delu

ZSSS, Dalmatinova 4, SI-1000 LJUBLJANA, Slovenija

E: lucka.bohm@sindikat-zsss.si

T: +386 1 43 41 245

F: +386 1 23 17 298

M: +386 51 306 202

www.zsss.si

<https://zssszaupnikvzd.si/>

Kampanja TVOJ SINDIKAT ZAHTEVA OMEJITEV ROČNEGA PREMEŠČANJA BREMEN

Kampanja NIČ SMRTI PRI DELU

